

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-105
Karar Sayısı : 14-11/203-87
Karar Tarihi : 20.03.2014

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Dr. Hakan BİLİR, Gülçin DERE

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği
Temsilcisi: Av. Turgan Gürmen
Mete Cad. 12/7 Taksim / İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Dumlupınar Bulvarı No:252 Eskişehir Yolu 9.Km 06530 Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde kurulan Sigorta Ekspertiz İcra Komitesinin 18.09.2013 tarihli toplantısında alınan karar ile "Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi" belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde kurulan Sigorta Ekspertiz İcra Komitesinin 18.09.2013 tarihli toplantısında alınan karar ile "Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi" belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 4.12.2013 tarih ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 13.12.2013 tarih ve 2013-4-105/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 19.12.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-71/984-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 10.3.2014 tarih ve 2013-4-105/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) nezdinde kurulan Sigorta Ekspertiz İcra Komitesi (SEİK) hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "sigorta ekspertiz hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir.
- (6) Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve

yasaktır.” hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca, her bir teşebbüsün kendi ticari politikasını ve piyasadaki faaliyetlerini rakiplerinden bağımsız olarak belirlemesi gerekmektedir.

- (7) 4054 sayılı Kanun’un 3. maddesinde teşebbüs; piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak, teşebbüs birliği ise; teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler olarak tanımlanmıştır. Buna göre bir teşebbüsün varlığı için ekonomik faaliyet, bağımsız karar verebilme ve ekonomik bütünlük unsurlarının bir arada gerçekleşmesi gerekmektedir. 5684 sayılı Kanun’da sigorta eksperleri; sigorta konusu risklerin gerçekleşmesi sonucunda ortaya çıkan kayıp ve hasarların miktarını, nedenlerini ve niteliklerini belirleyen ve mutabakatlı kıymet tespiti, ön ekspertiz ve hasar gözetimi gibi işleri mutat meslek olarak yapan tarafsız ve bağımsız kişi olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanun’un 22. maddesine göre, gerçek kişi sigorta eksperleri, sigorta eksperliğini mutat meslek halinde yapmak zorunda olup, bu faaliyetlerine devam ettikleri sürede esnaf veya tacir sıfatıyla mesleğin niteliği ile bağdaşması mümkün olmayan başka bir işle uğraşamaz, sigorta acenteliği ve brokerlik faaliyetinde bulunamazlar. Tüzel kişi sigorta eksperleri ise münhasıran sigorta eksperliği konusunda faaliyet göstermek zorundadır. Açıklanan hükümler çerçevesinde, ekspertiz ücreti karşılığında bağımsız olarak sigorta eksperliği hizmet sunan sigorta eksperlerinin 4054 sayılı Kanun anlamında teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.
- (8) Rekabet Kurulu’nun 20.05.1999 tarih ve 99-24/217-130 sayılı kararı ile 26.05.2011 tarih ve 11-32/663-206 sayılı kararlarında, TOBB’un rekabet hukuku uygulaması açısından teşebbüs birliği olduğu kabul edilmiştir. TOBB nezdinde kurulan SEİK’in üyeleri, levhaya kayıtlı sigorta eksperleri arasından seçilirken, TOBB yönetim kurulundan bir üye ile TOBB genel sekreteri veya görevlendireceği yardımcısı da SEİK’e daimî üye olarak atanmaktadır. Bu çerçevede, dosyanın niteliği bakımından TOBB ve SEİK’in birbirlerinden bağımsız düşünülmesi olanaklı görülmemiş ve “Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi”nin bir teşebbüs birliği kararı olduğu kanaatine ulaşılmıştır.
- (9) Dosya mevcudunda yer alan açıklamalar çerçevesinde, inceleme konusu “Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi”nin herhangi bir mevzuatın vermiş olduğu görev ve yetkiden kaynaklanmayan ve doğrudan SEİK’in kendi iradesi ve inisiyatifi ile meydana getirdiği bir teşebbüs birliği kararı olduğu kanaatine ulaşılmıştır. Nitekim, inceleme konusu Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi’ne ilişkin menfi tespit/muafiyet bildirim Kurul’un 26.02.2014 tarih ve 14-08/162-71 sayılı toplantısında görüşülmüş ve “SEİK tarafından hazırlanan Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi’ne 4054 sayılı Kanun’un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, söz konusu Tarife’ye 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan şartları karşılamaması nedeniyle bireysel muafiyet tanınamayacağına, bununla birlikte bahse konu tarifenin henüz uygulamaya konulmadığı dikkate alınarak, bu aşamada 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına” karar verilmiştir.
- (10) Bu hususlar çerçevesinde, Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi’nin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği ve 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde öngörülen şartları sağlamadığı, bununla birlikte söz konusu Tarife’ye ilişkin karar ve uygulamanın Rekabet Kurulu’nun konuya ilişkin kararı sonuçlanıncaya kadar ertelenmiş olduğu dikkate alınarak dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

14-11/203-87

J. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.